ДЕТСКА ГРАДИНА “ЯН БИБИЯН”

ул “Патриарх Евтимий” №59
7500 гр. Силистра

тел. 0876 82 40 47
e-mail: info-1900554@edu.mon.bg

ИНОВАТИВНА ПРОГРАМНА СИСТЕМА

НА ДЕТСКА ГРАДИНА “ЯН БИБИЯН”

ГРАД СИЛИСТРА

УТВЪРДИЛ: .....
Директор на ДГ “Ян Бибиян”
/ Р. Дженкова /

Приета на Педагогически съвет на 15.09.2026 г. с Протокол №1 / 15.09.2026 г.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Програмната система на ДГ „Ян Бибиян“ – гр. Силистра е цялостна концепция за организацията и съдържанието на предучилищното образование на децата от трета до седма година, насочена към цялостното развитие на детската личност и към придобиване на съвкупност от компетентности, необходими за успешното преминаване към училищното образование.

Програмната система е разработена в съответствие със Закона за предучилищното и училищното образование, Наредба № 5 от 03.06.2016 г. за предучилищното образование и държавния образователен стандарт за предучилищното образование, както и с останалите действащи нормативни актове, регламентиращи организацията и съдържанието на предучилищното образование.

Програмната система е част от Стратегията за развитие на ДГ „Ян Бибиян“ и определя основните подходи, принципи и форми на педагогическо взаимодействие, чрез които се осигуряват условия за физическо, познавателно, езиково, социално, емоционално, духовно-нравствено и творческо развитие на децата.

Предучилищното образование в ДГ „Ян Бибиян“ се осъществява в среда за учене чрез игра, съобразена с възрастовите и индивидуалните особености на децата, с техните интереси, потребности и възможности. Педагогическото взаимодействие е насочено към активно участие на детето, изграждане на положително отношение към ученето, развитие на самостоятелност, инициативност, комуникативност и увереност в собствените възможности.

Програмната система е създадена в името на детето, в подкрепа на професионалната работа на учителя и в партньорство с родителя, като се основава на разбирането, че:

- всяко дете е уникално и неповторимо и се развива със свой индивидуален темп;
- детето е активен участник и субект на педагогическото взаимодействие;
- развитието на детето се подпомага чрез позитивно, подкрепящо и стимулиращо взаимодействие с възрастните и връстниците;
- всяко дете има право на равен достъп до качествено предучилищно образование;
- различията между децата се приемат с уважение, толерантност и разбиране;
- на децата се осигуряват условия за участие в живота на групата независимо от индивидуалните им потребности и възможности;
- педагогическото взаимодействие се съобразява с възрастовите особености, индивидуалните потребности, интересите и възможностите на всяко дете;
- образователното съдържание се интегрира чрез разнообразни дейности, ситуации, игри и преживявания;
- семейството и детската градина споделят отговорността за развитието, социализацията и образованието на детето;
- родителят е партньор на учителя и участва в процеса на подкрепа на детското развитие;
- учителят създава сигурна, позитивна и стимулираща образователна среда, в която детето се чувства прието, спокойно и уверено;
- всяка педагогическа дейност има за цел не само усвояване на знания, но и развитие на умения, отношения, нагласи и способност за прилагане на придобитото в различни ситуации.

Програмната система създава условия за придобиване на компетентности по всички образователни направления, определени в държавния образователен стандарт за предучилищното образование, като се съобразява с възрастовите характеристики и индивидуалните особености на децата.

В центъра на педагогическото взаимодействие е поставено детето – неговото благополучие, развитие, активност, самостоятелност, любопитство и стремеж към откривателство. Водещо място заема ученето чрез игра, преживяване, изследване, експериментиране, конструиране, творчество и взаимодействие с другите.

Програмната система създава условия за изграждане на положително отношение към ученето и за поставяне на основите на ученето през целия живот.

II. ЦЕЛИ И ИДЕИ НА ПРОГРАМНАТА СИСТЕМА

1. Основна цел

Изграждане на позитивна, стимулираща, интерактивна и иновативна образователна среда за придобиване на съвкупност от компетентности, необходими за цялостното развитие на детето, разгръщане на неговия личностен потенциал и успешен преход към училищното образование.

Програмната система на ДГ „Ян Бибиян“ е интегрирана, интерактивна и ориентирана към детето. Тя осигурява разнообразни възможности за индивидуална, групова и екипна работа, като съчетава традиционни и съвременни педагогически подходи, методи и средства.

При реализирането ѝ се отчитат възрастовите и индивидуалните особености на децата, техните интереси, потребности и възможности. Създават се условия за плавно и последователно надграждане на придобитите знания, умения и отношения и за постепенно повишаване на самостоятелността и отговорността на детето.

Основната идея на Програмната система е да подпомага изграждането на детската индивидуалност чрез активно педагогическо взаимодействие, в което детето е активен участник, откривател и творец. Педагогът създава условия, в които възможностите, потребностите и предпочитанията на детето определят избора на подходи, методи, форми и средства за педагогическо взаимодействие.

2. Основни идеи

Съвременното детство се развива в динамична и интерактивна среда, в която технологиите са естествена част от ежедневието. Това поставя пред предучилищното образование необходимостта от разумно, педагогически целесъобразно и възрастово съобразено използване на съвременни образователни технологии и ресурси.

В ДГ „Ян Бибиян“ дигиталните и интерактивните средства се използват като допълващ ресурс за обогатяване на педагогическото взаимодействие, а не като самоцел. Те се включват в дейности, при които подпомагат онагледяването, изследването, комуникацията, решаването на проблеми, творческата изява и активното участие на децата.

Основен акцент се поставя върху преминаването от възпроизвеждане на готова информация към активно учене чрез преживяване, изследване, експериментиране, решаване на проблемни ситуации и създаване на собствен продукт.

Децата се насърчават да бъдат не само ползватели на образователни ресурси, а активни откриватели, конструктори, творци и създатели. По този начин се създават условия за развитие на инициативност, критическо и логическо мислене, комуникативни умения, работа в екип, творчество и увереност в собствените възможности.

Особено място заема интегрирането на науката, технологиите, конструирането, изкуствата и математиката в игрови и практически дейности. Чрез LEGO Education се създават възможности децата да учат чрез действие, да конструират, да експериментират, да проверяват свои идеи и да търсят решения.

Работата с LEGO Education подпомага развитието на фината моторика, пространствената ориентация, координацията, концентрацията, логическото мислене, творческото

мислене, уменията за планиране и решаване на проблеми, както и уменията за общуване и работа в екип.

3. Иновационни практики в образователната среда

В ДГ „Ян Бибиян“ се прилагат съвременни педагогически практики, които обогатяват образователната среда и подкрепят активното участие на децата.

3.1. Използване на интерактивни и дигитални технологии

- използване на таблети от децата в подходящи образователни ситуации и игрови дейности, съобразени с възрастта и конкретните образователни цели;
- използване на интерактивни дисплеи и други дигитални средства за онагледяване и обогатяване на образователното съдържание;
- използване на подходящи дигитални приложения и образователен софтуер;
- работа с роботизирани играчки Bee-Bot за развитие на алгоритмично и логическо мислене, пространствена ориентация и умения за решаване на проблеми;
- създаване на възможности за работа в екип, комуникация и развитие на основи на дигиталната култура.

Използването на дигитални технологии се осъществява педагогически целесъобразно и при спазване на принципа за баланс между дигитални, двигателни, игрови, творчески и практически дейности.

3.2. LEGO Education и учене чрез конструиране

LEGO Education се използва като средство за учене чрез игра, конструиране, експериментиране и откривателство.

Прилагат се:

- LEGO Education комплекти в педагогически ситуации и игрови дейности;
- творчески задачи и конструктивни дейности;
- практически експерименти и проблемни ситуации;
- интегриране на LEGO материали в теми от различни образователни направления;
- дейности за социално-емоционално развитие и работа в екип;
- обмен и споделяне на добри педагогически практики между учителите.

Чрез LEGO Education се създават условия за интегриране на знания и умения от различни познавателни области и за тяхното практическо приложение.

3.3. Интегриран подход и STREAM/STEM елементи

В педагогическото взаимодействие се прилагат интегрирани дейности с елементи на STEM/STREAM подхода, при които децата чрез игра и практически задачи свързват знания и умения от науката, технологиите, инженерното мислене, изкуствата и математиката.

Дейностите са насочени към:

- наблюдение и изследване;
- задаване на въпроси;
- формулиране на предположения;
- конструиране и моделиране;
- експериментиране;
- търсене на решения;
- проверка на резултати;
- представяне на идеи и готови продукти;

- работа в екип и споделяне на отговорности.

4. Основни принципни положения

Организацията на педагогическия процес, подборът и структурирането на образователното съдържание и провеждането на педагогическите ситуации в ДГ „Ян Бибиян“ се основават на следните принципи:

- детето е център и активен субект на педагогическото взаимодействие;
- признаване на уникалността и индивидуалността на всяко дете;
- уважение към личността, достойнството и правата на детето;
- осигуряване на равен достъп до качествено предучилищно образование;
- съобразяване с индивидуалните темпове на развитие;
- създаване на позитивна, сигурна и подкрепяща среда;
- приобщаване и участие на всяко дете в живота на групата;
- уважение към различията, културното многообразие и индивидуалните особености;
- учене чрез игра и преживяване;
- активно участие, инициативност и самостоятелност на детето;
- интегриране на образователното съдържание;
- използване на разнообразни педагогически подходи, методи и средства;
- разумно и педагогически целесъобразно използване на дигитални технологии;
- развитие на умения за общуване, сътрудничество и работа в екип;
- партньорство между детската градина и семейството;
- индивидуализиране и диференциране на педагогическото взаимодействие;
- насърчаване на детската любознателност, творчество и стремеж към откривателство;
- създаване на условия за приложение на придобитите знания и умения в разнообразни ситуации.

5. Очаквани резултати

Реализирането на Програмната система се очаква да допринесе за:

- постигане на целите на предучилищното образование;
- цялостно личностно и психично развитие на детето;
- придобиване на компетентности по образователните направления в съответствие с държавния образователен стандарт;
- развитие на познавателната активност, любознателността и инициативността;
- развитие на комуникативните умения и уменията за работа в екип;
- развитие на фината моторика, координацията и пространствената ориентация;
- развитие на логическото, алгоритмичното и творческото мислене;
- формиране на начални дигитални умения при педагогически целесъобразно използване на технологиите;
- развитие на умения за наблюдение, изследване, експериментиране и решаване на проблеми;
- изграждане на положително отношение към ученето;
- развитие на самостоятелност и увереност в собствените възможности;
- създаване на условия за плавен преход към училищното образование;
- ефективно взаимодействие между детската градина и родителите;

- взаимодействие и партньорство с други педагогически специалисти и институции;
- повишаване качеството и привлекателността на образователния процес;
- обогатяване и развитие на образователната среда на ДГ „Ян Бибиян“.

Проследяването на постиженията на децата се осъществява в съответствие с нормативните изисквания, като се отчитат индивидуалният напредък, възрастовите особености и степента на придобиване на очакваните резултати от предучилищното образование.

Основен критерий за ефективността на Програмната система е не количеството усвоена информация, а способността на детето да разбира, използва и прилага придобитите знания, умения и отношения в конкретни и разнообразни ситуации.

Чрез прилагането на Програмната система ДГ „Ян Бибиян“ се стреми да създава условия всяко дете да се развива с увереност, любопитство и желание за откривателство, да се чувства прието и подкрепено и да изгражда основите на успешното си бъдещо образование и личностно развитие.

III. ПОДХОДИ И ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

1. Подходи на педагогическо взаимодействие

Педагогическото взаимодействие в ДГ „Ян Бибиян“ се осъществява в съответствие с целите на предучилищното образование, възрастовите и индивидуалните особености на децата и при отчитане на техните потребности, интереси и възможности.

В основата на педагогическото взаимодействие са поставени детето, неговата активност, индивидуалност и право на подкрепа. Прилагат се взаимно допълващи се подходи, които осигуряват условия за цялостно развитие на детската личност и за придобиване на необходимите за училищната готовност компетентности.

1.1. Личностно-хуманен подход

Детето се приема като значима и уникална личност, към която се проявяват уважение, доверие, разбиране и подкрепа.

Педагогическото взаимодействие се основава на:

- зачитане на достойнството и индивидуалността на всяко дете;
- приемане на детето с неговите силни страни, потребности и особености;
- създаване на емоционално сигурна и позитивна среда;
- подкрепа за изграждане на положителен Аз-образ;
- насърчаване на увереността, самостоятелността и инициативността;
- създаване на условия всяко дете да преживява успех и удовлетворение от собствените си постижения.

1.2. Индивидуален подход

Педагогическото взаимодействие се съобразява с индивидуалните особености, темпа на развитие, потребностите, интересите, възможностите и личния опит на всяко дете.

Учителят познава силните страни на детето и ги използва като основа за неговото развитие, като при необходимост прилага диференцирани задачи, методи, средства и форми на работа.

Индивидуалният подход е особено важен при подкрепата за личностно развитие и при създаването на условия за участие на всяко дете в живота на групата.

1.3. Дейностен подход

Детето се включва активно в разнообразни игрови, познавателни, практически, творчески, двигателни и комуникативни дейности.

Осигуряват се възможности за:

- активно участие;
- самостоятелно действие и избор;
- експериментиране и изследване;
- решаване на проблемни ситуации;
- конструиране и моделиране;
- творчество и изява;
- общуване и сътрудничество с връстници и възрастни.

Чрез дейностния подход детето не само възприема информация, а я осмисля, използва и прилага в конкретни ситуации.

1.4. Холистичен подход

Детето се разглежда като цялостна личност, в която физическото, познавателното, езиковото, социалното, емоционалното, духовно-нравственото и творческото развитие са взаимосвързани.

Педагогическото взаимодействие се организира така, че различните аспекти на развитието да се подкрепят взаимно чрез интегриране на образователното съдържание, играта, движението, общуването, творческите и практическите дейности.

1.5. Комплексен подход

За цялостното развитие на детето се създава взаимодействие между всички фактори и участници в образователния процес – дете, учители, родители, педагогически специалисти и институции.

Дейностите в детската градина се планират и реализират като взаимно допълващи се, като се осигурява последователност между педагогическото взаимодействие, подкрепата за личностно развитие, здравното и гражданското образование и взаимодействието със семейството.

1.6. Компетентностен подход

Педагогическото взаимодействие е ориентирано към придобиване на съвкупност от компетентности – знания, умения и отношения, необходими за цялостното развитие на детето и успешния му преход към училищното образование.

Акцентът се поставя върху способността на детето:

- да разбира;
- да използва придобитото;
- да прилага знания и умения в различни ситуации;
- да общува и сътрудничи;
- да решава проблеми;
- да проявява самостоятелност и инициативност.

1.7. Ценностен подход

Педагогическото взаимодействие подпомага формирането на ценности, свързани с уважение към личността, доброжелателност, толерантност, сътрудничество, отговорност, взаимопомощ, грижа за здравето и природата и уважение към българските национални ценности и културни традиции.

1.8. Ситуационен подход

Създават се както предварително планирани педагогически ситуации, така и възможности за използване на естествено възникнали ситуации от ежедневието на децата.

Ситуациите се използват като възможност за учене чрез преживяване, практическо действие, наблюдение, експериментиране, разговор, игра и решаване на проблеми.

Ситуационният подход позволява на учителя да поставя детето в благоприятна позиция за активно участие и да използва конкретния детски опит като основа за придобиване и прилагане на нови знания и умения.

1.9. Интерактивен подход

В педагогическото взаимодействие се използват интерактивни методи, при които децата общуват, взаимодействат, работят в екип, споделят идеи и съвместно търсят решения.

Прилагат се игрови, проблемно-ситуационни, изследователски, проектни и конструктивни дейности, включително подходящо използване на интерактивни и дигитални технологии.

1.10. Иновационен подход

Иновационният подход е насочен към обогатяване на образователната среда и прилагане на съвременни педагогически практики.

В ДГ „Ян Бибиян“ той се реализира чрез:

- използване на LEGO Education;
- работа с роботизирани играчки Bee-Bot;
- педагогически целесъобразно използване на таблети и интерактивни устройства;
- проектно-базирани и конструктивни дейности;
- интегриране на STEM/STREAM елементи;
- създаване на междупредметни връзки;
- учене чрез изследване, експериментиране и откривателство.

2. Форми на педагогическо взаимодействие

Педагогическото взаимодействие е процес на съвместна дейност между детето и учителя, насочен към цялостното развитие на детето и към придобиването на компетентности, определени в държавния образователен стандарт за предучилищното образование.

Педагогическото взаимодействие се осъществява при водещата роля на игровата дейност, като се съчетават индивидуални, групови и екипни дейности.

В съответствие с нормативните изисквания педагогическото взаимодействие в предучилищното образование се организира в:

- **основна форма на педагогическо взаимодействие**;
- **допълнителни форми на педагогическо взаимодействие**.

Формите се организират в съответствие с Програмната система на ДГ „Ян Бибиян“, при зачитане на потребностите и интересите на децата и с оглед постигането на очакваните резултати от предучилищното образование.

2.1. Основна форма на педагогическо взаимодействие

Основната форма на педагогическо взаимодействие е **педагогическата ситуация**.

Педагогическата ситуация протича предимно под формата на игра и се организира в учебното време. Чрез нея се реализира планирано педагогическо взаимодействие по образователните направления:

1. Български език и литература;
2. Математика;
3. Околен свят;
4. Изобразително изкуство;
5. Музика;
6. Конструиране и технологии;
7. Физическа култура.

При планирането и реализирането на педагогическите ситуации учителят се съобразява с:

- възрастта на децата;
- индивидуалните им особености;
- равнището на придобитите компетентности;
- потребностите и интересите на децата;
- очакваните резултати по съответното образователно направление;
- конкретната образователна среда;
- възможностите за интегриране на образователното съдържание.

Педагогическата ситуация включва взаимосвързани дейности на учителя и децата и се реализира чрез подходящо съчетаване на методи, техники, средства и материали.

В нея се създават условия за:

- възприемане и осмисляне на информация;
- обогатяване и систематизиране на детския опит;
- формиране и упражняване на умения;
- практическо приложение на придобитото;
- взаимодействие и сътрудничество;
- творческа и познавателна активност.

Продължителността на педагогическите ситуации се определя в съответствие с възрастовата група и нормативните изисквания.

3. Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират извън педагогическите ситуации и допринасят за цялостното развитие на децата.

Те могат да включват:

- индивидуални и групови занимания;
- игрови дейности;
- подвижни и спортно-подготвителни игри;
- утринна гимнастика;
- творчески ателиета;
- конструктивни дейности;
- проектни дейности;
- експерименти и наблюдения;
- дейности с LEGO Education;
- дейности с Bee-Bot;
- подходящи дигитални образователни дейности;
- празници и развлечения;

- спортни празници;
- разходки и излети;
- екскурзии;
- дейности на открито;
- инициативи, свързани с природата, здравето и безопасността;
- дейности за взаимодействие с родителите;
- други дейности, съобразени с потребностите и интересите на децата.

Допълнителните форми не дублират педагогическите ситуации, а ги допълват и разширяват чрез практически, игрови, творчески, двигателни и социални преживявания.

Детската градина осигурява игрова дейност във всички видове организация на предучилищното образование през учебното и неучебното време.

4. Интегриране на иновативни практики в педагогическите ситуации

В ДГ „Ян Бибиян“ се прилага интегриран подход при реализирането на образователното съдържание.

Особено място заема използването на LEGO Education като средство за учене чрез конструиране, изследване, експериментиране и решаване на проблеми.

LEGO Education се включва в педагогически ситуации и допълнителни форми по подходящ начин и при съобразяване с конкретните образователни цели.

Чрез конструктивни дейности се създават възможности за:

- развитие на фината моторика;
- развитие на пространственото мислене;
- логическо и алгоритмично мислене;
- планиране и последователност на действията;
- решаване на проблеми;
- творчество и въображение;
- комуникация;
- работа в екип;
- представяне и защита на идея или продукт.

LEGO Education се използва и за изграждане на междупредметни връзки между различни образователни направления.

5. Реализиране на педагогическото взаимодействие по образователни направления

5.1. Български език и литература

Образователното направление „Български език и литература“ е насочено към развитие на речта, комуникативните умения, интереса към книгата и художествената литература и изграждане на положително отношение към българския език.

Образователното съдържание се реализира чрез:

- свързана реч;
- речник;
- граматически правилна реч;
- звукова култура;
- възприемане на литературно произведение;
- пресъздаване на литературно произведение.

Педагогическото взаимодействие се организира чрез разговор, беседа, разказване, слушане и пресъздаване на художествени произведения, словесни и дидактични игри, драматизация, работа с илюстрации и конструктивни дейности.

Иновативни практики

При подходящи теми LEGO Education се използва за стимулиране на речевата активност и създаване на ситуации за:

- описание на конструирани обекти;
- съставяне на разказ;
- пресъздаване на литературен сюжет;
- създаване на собствена история;
- диалог и ролево общуване;
- обогатяване на речника;
- развитие на последователна и свързана реч.

Учителят създава условия децата да изразяват свои идеи, да задават въпроси, да слушат активно и да участват в диалог.

5.2. Математика

Образователното направление „Математика“ е насочено към изграждане на елементарни математически представи и развитие на познавателните способности на детето.

Образователното съдържание се реализира в основните области:

- количествени отношения;
- измерване;
- пространствени отношения;
- времеви отношения;
- геометрични фигури и форми.

Особено значение има практическото приложение на математическите знания чрез игрови и конструктивни дейности.

Иновативни практики

В трета и четвърта възрастова група математическото съдържание може да се обогатява чрез:

- LEGO Education;
- Bee-Bot;
- подходящи образователни приложения на таблети;
- интерактивни игри;
- конструктивни и проблемни задачи.

Чрез тези средства децата могат да упражняват броене, сравняване, подреждане, ориентиране в пространството, разпознаване на форми и модели и проследяване на последователности.

Работата с Bee-Bot създава възможности за първоначално развитие на алгоритмично мислене чрез планиране и изпълнение на последователност от действия.

5.3. Околен свят

Образователното направление „Околен свят“ подпомага социализацията на детето, ориентирането му в близката социална и природна среда и изграждането на отношение към здравето, безопасността, природата, обществото и националните ценности.

Образователното съдържание се реализира чрез:

- самоутвърждаване и общуване с околните;
- социална и здравословна среда;
- светът на природата и неговото опазване;
- културни и национални ценности.

Акцент се поставя върху развитието на социални умения, емоционална компетентност, толерантност, отговорност и грижа за природата.

Иновативни практики

LEGO Education и интерактивните средства се използват за създаване на практически и игрови ситуации, свързани с:

- семейството и общността;
- професиите;
- правилата за поведение;
- емоциите и взаимоотношенията;
- природата и нейното опазване;
- населеното място;
- национални ценности и традиции.

Чрез подходящи конструктивни дейности децата могат да създават модели на познати обекти, да разиграват ситуации и да предлагат решения на проблеми от ежедневието.

5.4. Изобразително изкуство

Образователното направление „Изобразително изкуство“ развива способността на детето да възприема, пресъздава и творчески интерпретира обекти и явления от действителността.

Образователното съдържание се реализира чрез:

- художествено възприемане;
- изобразителни материали и техники;
- изобразително творчество.

Децата се запознават с различни произведения и форми на изобразителното изкуство и използват разнообразни материали и техники за рисуване, апликиране и моделиране.

Педагогическото взаимодействие насърчава свободното изразяване на идеи и преживявания, като оценяването се основава на индивидуалния напредък и творческата изява на детето.

5.5. Музика

Образователното направление „Музика“ развива музикалните способности и емоционалната чувствителност на децата и формира положително отношение към музиката като изкуство.

Образователното съдържание включва:

- възприемане;
- възпроизвеждане;
- музика и игра;
- елементи на музикалната изразност.

Прилагат се пеене, слушане на музика, музикално-двигателни игри, движение под музика, свирене на детски музикални инструменти и музикално-творчески дейности.

Подбират се произведения, съобразени с възрастта и възможностите на децата, като се създават условия за запознаване с българския музикален фолклор, националните традиции и празници.

Основен принцип е децата да участват в музикалните дейности с желание, радост и емоционална удовлетвореност.

5.6. Конструиране и технологии

Образователното направление „Конструиране и технологии“ развива практически, конструктивни, познавателни и социални умения.

Образователното съдържание се реализира чрез:

- конструиране и моделиране;
- обработване на материали, съединяване и свързване;
- грижи и инициативност;
- техника.

Децата се включват в практически дейности, при които планират, създават, преобразуват и представят различни изделия и модели.

Иновативни практики

LEGO Education се използва като средство за:

- конструктивно мислене;
- инженерно проектиране на достъпно за възрастта равнище;
- планиране;
- експериментиране;
- работа в екип;
- търсене на решения;
- представяне на готов продукт.

STEM/STREAM елементите се включват чрез подходящи за възрастта конструктивни и експериментални задачи, при които децата наблюдават причинно-следствени връзки, моделират и проверяват свои предположения.

5.7. Физическа култура

Образователното направление „Физическа култура“ е насочено към цялостното физическо развитие на детето, двигателната активност, здравословния начин на живот и изграждането на положително отношение към движението и спорта.

Образователното съдържание се реализира в:

- естествено-приложна двигателна дейност;
- спортно-подготвителна двигателна дейност;
- физическа дееспособност;
- игрова двигателна дейност.

Педагогическото взаимодействие се организира чрез двигателни упражнения, подвижни и спортно-подготвителни игри, щафети, упражнения за физическа дееспособност и дейности на открито.

Утринната гимнастика се използва като допълнителна форма за стимулиране на двигателната активност и включва подходящи за възрастта дихателни, изправителни, общоразвиващи упражнения, ходене, бягане и подвижни игри.

Организират се и спортни празници, разходки, излети и други подходящи двигателни дейности.

6. Възпитание и обучение по безопасност на движението по пътищата

Възпитанието и обучението по безопасност на движението по пътищата (БДП) е системен и непрекъснат процес, насочен към формиране на знания, умения, отношения и поведенческа култура за безопасно участие в движението.

Обучението по БДП е част от цялостния образователен процес и се реализира в съответствие с действащата нормативна уредба и с програмите за възпитание и обучение по БДП за децата от предучилищна възраст.

БДП има интердисциплинарен характер и се свързва с гражданското, здравното и интеркултурното образование. Дейностите са насочени към формиране на отговорно поведение, наблюдателност, съобразителност, самостоятелност и умения за разпознаване и избягване на опасности.

Нормативната рамка за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование определя тези направления като взаимосвързан интердисциплинарен комплекс.

6.1. Основни цели на обучението по БДП

1. Формиране на начални представи за пътната среда.
2. Формиране на умения за безопасно поведение на пътя.
3. Формиране на култура на поведение като участник в движението.
4. Разпознаване на опасни ситуации и изграждане на умения за избягването им.
5. Формиране на отговорно отношение към собствената безопасност и безопасността на другите.

6.2. Основни тематични области

Педагогическите дейности са насочени към:

- елементи на пътната среда;
- участници в движението;
- пътни превозни средства;
- пътна сигнализация;
- защитни и обезопасителни средства;
- правила за движение на пешеходец;
- правила за движение с велосипед;
- поведение в жилищна зона;
- поведение на автобусна спирка;
- безопасни и опасни места за игра;
- разпознаване на рискови ситуации;
- поведение при пътнотранспортно произшествие.

Съдържанието се надгражда последователно през възрастовите групи, като новите знания и понятия се въвеждат постепенно и се свързват с реалния опит на децата.

6.3. Форми на обучение по БДП

Обучението по БДП се реализира:

- в основни форми на педагогическо взаимодействие;
- в допълнителни форми на педагогическо взаимодействие;
- интегрирано по подходящ начин в различни образователни направления;
- чрез игрови и практически дейности;
- чрез наблюдение и проиграване на реални ситуации;
- чрез конструктивни и интерактивни дейности;
- чрез инициативи и дейности на открито.

При подходящи теми могат да се използват LEGO Education, Bee-Bot, интерактивни средства и други образователни ресурси за моделиране на пътна среда и проиграване на безопасни и рискови ситуации.

6.4. Минимален брой основни педагогически ситуации по БДП

В съответствие с действащите нормативни изисквания и утвърдените програми за обучение по БДП в детската градина се планират минимален брой основни педагогически ситуации по възрастови групи:

Първа група	Втора група	Трета група	Четвърта група
6 педагогически ситуации	6 педагогически ситуации	7 педагогически ситуации	7 педагогически ситуации

Конкретното тематично разпределение по БДП се разработва съобразно възрастовите особености на децата, действащите нормативни изисквания и утвърдените програми за съответната възрастова група.

7. Организация на педагогическото взаимодействие през учебното и неучебното време

Предучилищното образование се осъществява през учебно и неучебно време.

В учебното време се реализират основните и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие съобразно Програмната система и годишното разпределение на педагогическите дейности.

В неучебното време педагогическото взаимодействие продължава чрез подходящи игрови, двигателни, творчески, конструктивни, практически и социални дейности.

Независимо от вида на организацията игровата дейност запазва водещото си значение за развитието и ученето на детето.

Планирането на педагогическото взаимодействие се извършва при спазване на принципите на последователност, системност, интегрираност, индивидуализация и съобразяване с интересите и потребностите на децата.

Чрез съчетаването на основни и допълнителни форми, традиционни и иновативни педагогически подходи и разнообразни образователни средства ДГ „Ян Бибиян“ създава условия за активно участие на всяко дете, за развитие на неговия потенциал и за изграждане на положително отношение към ученето, общуването и откривателството.

IV. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ФОРМИТЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Предучилищното образование в ДГ „Ян Бибиян“ се организира в учебни години.

Учебното време се организира в учебни седмици и учебни дни съобразно действащата нормативна уредба.

Учебната седмица е с продължителност пет учебни дни и съвпада с работната седмица. При разместване на почивни и работни дни през годината на основание чл. 154, ал. 2 от Кодекса на труда обявените почивни дни са неучебни, а обявените работни дни са учебни за децата.

Учебният ден включва основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, както и време за почивка, игра, хранене и самостоятелни дейности по избор на детето.

Учителите в групата определят редуването на формите на педагогическо взаимодействие и организират дневния режим на децата в съответствие с възрастта, потребностите и интересите им.

Конкретното разпределение на педагогическите ситуации по образователни направления се определя в седмичното и годишното тематично разпределение.

Седмичното разпределение на педагогическите ситуации се разработва от учителите на съответната възрастова група преди началото на учебната година и се утвърждава от директора на детската градина.

1. **Седмичен хорариум на педагогическите ситуации**

Седмичният брой на педагогическите ситуации за постигане на очакваните резултати по образователните направления е:

- **първа възрастова група – 11 педагогически ситуации седмично;**
- **втора възрастова група – 13 педагогически ситуации седмично;**
- **трета възрастова група – 15 педагогически ситуации седмично;**
- **четвърта възрастова група – 17 педагогически ситуации седмично.**

2. **Продължителност на педагогическата ситуация**

Продължителността на една педагогическа ситуация се определя съобразно възрастта на децата:

- **за първа и втора група – от 15 до 20 минути;**
- **за трета възрастова група – от 20 до 25 минути;**

3. **Брой на педагогическите ситуации по образователни направления и възрастови групи**

Първа група		
№	**Образователно направление**	**брой**
1.	Български език и литература	1
2.	Математика	1
3.	Околен свят	1
4.	Изобразително изкуство	2
5.	Музика	2
6.	Конструиране и технологии	1
7.	Физическа култура	3
	Общо:	**11**

Втора група		
№	**Образователно направление**	**брой**
1.	Български език и литература	2
2.	Математика	1
3.	Околен свят	2
4.	Изобразително изкуство	2
5.	Музика	2
6.	Конструиране и технологии	1
7.	Физическа култура	3
	Общо:	**13**

Трета група		
№	**Образователно направление**	**брой**
1.	Български език и литература	2
2.	Математика	2
3.	Околен свят	2
4.	Изобразително изкуство	2
5.	Музика	2
6.	Конструиране и технологии	2
7.	Физическа култура	3
	Общо:	**15**

Четвърта група		
№	**Образователно направление**	**брой**
1.	Български език и литература	3
2.	Математика	3
3.	Околен свят	2
4.	Изобразително изкуство	2
5.	Музика	2
6.	Конструиране и технологии	2
7.	Физическа култура	3
	Общо:	**17**

Седмичното разпределение на педагогическите ситуации и формите на педагогическо взаимодействие се представя в:

- **С**едмично разпределение за първа възрастова група;
- **С**едмично разпределение за втора възрастова група;
- **С**едмично разпределение за трета възрастова група;
- **С**едмично разпределение за четвърта възрастова група.

Целодневна организация

Целодневната организация осигурява възпитание, социализация, обучение и отглеждане на децата в рамките на 12 астрономически часа дневно през учебната година.

Началният час на сутрешния прием в ДГ „Ян Бибиян“ е **06:30 часа**.

В целодневната организация през учебното време се редуват основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, а през неучебното време се организират допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, както и:

1. условия и време за игра, почивка, включително следобеден сън;
2. условия и време за хранене – сутрешна закуска, обяд и две подкрепителни закуски;
3. дейности по избор на детето;
4. разходки и игри на открито;
5. индивидуална и групова работа с деца;
6. празници, развлечения и други дейности, съобразени с интересите и потребностите на децата.

Учителите в групата определят редуването на формите на педагогическо взаимодействие и организират дневния режим на децата.

Организацията на учебния ден за всяка детска група се разработва от учителите на групата и се утвърждава със заповед на директора.

ДНЕВЕН РЕЖИМ ПРИ ЦЕЛОДНЕВНА И ПОЧАСОВА ОРГАНИЗАЦИЯ

Времево разписание	Форми и дейности
06.30 – 07.00	Прием на деца от дежурен учител
07.00 – 08.30	Прием по групи Занимания по избор на децата Утринно раздвижване
08.30 – 09.00	Сутрешна закуска
9.00 – 10.30	Педагогически ситуации и игри Междинна закуска – плод
10.30 – 12.00	Педагогически ситуации Разходки и игри на открито/ Занимания по интереси /Дейности по избор на децата /Индивидуални занимания с деца/ Празници и развлечения за децата Педагогически дейности, които не са дейност на детската градина.
12.00 – 12.45	Обяд

13.00 – 15.00	Следобеден сън / Индивидуални занимания с деца/ Работа с малки групи деца
15.30 –16.00	Подвижни игри Следобедна закуска
16.00 – 16.30	Педагогически ситуации и игри
16.30 – 17.30	Педагогически дейности, които не са дейност на детската градина.
16.30 – 18.30	Игри, в занималнята или на двора /Свободни дейности по избор/ Изпращане

Организацията на престоя на децата е мобилна и вариативна и се съобразява с възрастовите и индивидуалните потребности на децата, атмосферните условия и конкретната образователна ситуация.

Почасова организация

Почасовата организация осигурява възпитание, социализация, обучение и отглеждане на децата в рамките на **3 последователни астрономически часа дневно**.

Началният час на сутрешния прием е **08:30 часа**, а крайният час за изпращане на децата е **11:30 часа**.

Почасовата организация се осъществява само през учебното време.

В почасовата организация се организира основна форма на педагогическо взаимодействие, а когато продължителността на престоя на детето позволява – и допълнителни форми, като се осигуряват условия и време за игра, почивка и дейности по избор на детето.

Почасовата организация се осъществява заедно с децата в група за целодневна или полудневна организация. В една група могат да се включват не повече от две деца на почасова организация над максималния брой деца, определен съгласно чл. 60, ал. 1 и ал. 2 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Почасовата организация не се отнася до дейностите, организирани като допълнителна услуга за отглеждане на децата, които не са дейност на детската градина.

V. ГОДИШНО ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЗА ВСЯКА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА ПО ОБРАЗОВАТЕЛНИ НАПРАВЛЕНИЯ

Годишното тематично разпределение се разработва от учителите на всяка възрастова група за съответната учебна година, приема се от педагогическия съвет и се утвърждава от директора на детската градина.

Тематичното разпределение се съхранява от учителите на съответната възрастова група, като копие се съхранява при директора на детската градина.

Годишното тематично разпределение осигурява ритмично, балансирано и взаимосвързано, включително интегрирано, разпределение на образователното съдържание по образователни направления през учебното време.

При разработването му се отчитат:

- възрастовите особености и индивидуалните потребности на децата;
- интересите и активността на децата;
- спецификата на образователната среда;
- сезоните и природните промени;
- празниците и значимите дати;

- очакваните резултати от обучението;
- възможностите за интегриране на образователното съдържание;
- конкретните условия и ресурси на детската градина.

Тематичното разпределение включва темите и очакваните резултати по образователните направления, както и възможностите за проследяване на постиженията на децата.

Темите се определят от учителя в съответствие с образователното съдържание, като могат да имат интегриран и глобален характер за определен период.

Иновационни практики

Програмната система на ДГ „Ян Бибиян“ включва иновативни практики за педагогическо взаимодействие, особено при работата с децата от четвърта възрастова група.

В образователния процес се използват дигитални технологии, таблети и програмируеми образователни роботи **Bee-Bot**, чрез които се създават условия за развитие на дигитална, математическа, комуникативна и пространствена компетентност.

Учителите разработват и използват образователни електронни ресурси за подпомагане на образователното съдържание по образователните направления „Математика“ и „Околен свят“.

Иновативните практики обогатяват образователната среда, създават условия за активно участие на децата и повишават привлекателността и практическата приложимост на образователното съдържание.

Детската градина развива и допълнителни компетентности, свързани с гражданското, екологичното и здравното възпитание. Те се интегрират в тематичното разпределение по образователни направления и възрастови групи.

Изисквания към тематичното разпределение

Годишното тематично разпределение се разработва в табличен вид със следното заглавие:

„ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЗА …… ГРУПА ПО ОБРАЗОВАТЕЛНО НАПРАВЛЕНИЕ „……“

Таблицата включва шест колони:

1. **Месец**
2. **Седмица/тема**
3. **Образователно ядро**
4. **Тема на педагогическата ситуация**
5. **Очаквани резултати**
6. **Забележка**

В колона 1 се посочва месецът, като броят на темите се съобразява с броя на учебните седмици за съответния период.

В колона 2 се посочват поредният номер на седмицата и темата.

В колона 3 се посочва образователното ядро, към което се отнася темата, съобразно Наредба № 5 от 03.06.2016 г. за предучилищното образование.

В колона 4 се посочва темата на педагогическата ситуация, която следва да съответства на отразената в дневника на групата.

В колона 5 се отразяват очакваните резултати, определени в Наредба № 5 от 03.06.2016 г. за предучилищното образование.

В колона 6 „Забележка“ се отбелязват необходимите промени и преструктуриране на тематичното разпределение при възникване на извънредни или непредвидени обстоятелства.

При необходимост от преструктуриране на тематичното разпределение промяната се извършва за конкретната възрастова група и се представя в отделна таблица за утвърждаване от директора.

Утвърдената таблица за преструктуриране се съхранява от учителите заедно с документацията на групата.

Тематичните разпределения се приемат от педагогическия съвет и се утвърждават от директора на детската градина за всяка учебна година.

Годишните тематични разпределения за първа, втора, трета и четвърта възрастова група са неразделна част от Програмната система и са представени съответно в:

- **Приложение 5** – тематично разпределение за първа възрастова група;
- **Приложение 6** – тематично разпределение за втора възрастова група;
- **Приложение 7** – тематично разпределение за трета възрастова група;
- **Приложение 8** – тематично разпределение за четвърта възрастова група.

VI. ПРИОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ

ДГ „Ян Бибиян“ осигурява подкрепа за личностно развитие на децата в съответствие със Закона за предучилищното и училищното образование, Наредбата за приобщаващото образование и другите относими нормативни актове.

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете и на разнообразието от потребности на всички деца чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и участието и към създаване на възможности за развитие и участие на децата във всички аспекти на живота на детската градина.

На децата се предоставя **обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие**, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им.

За реализиране на подкрепата за личностно развитие в ДГ „Ян Бибиян“ се осигурява взаимодействие между педагогическите специалисти и специалистите за подкрепа – психолог, логопед, ресурсен учител и други специалисти при необходимост и в зависимост от индивидуалните потребности на децата.

1. Основни дейности и приоритети

1.1. Ранно разпознаване и превенция на затрудненията в развитието и ученето

- системно наблюдение на развитието, поведението и участието на децата в различни дейности;
- установяване на индивидуалните потребности, силните страни и областите, в които детето среща затруднения;
- провеждане на педагогическо наблюдение и проследяване на постиженията;
- своевременно обсъждане на установените затруднения между учителите и специалистите;
- предприемане на подходящи педагогически действия за превенция и преодоляване на затрудненията;
- при необходимост – насочване за извършване на оценка на индивидуалните потребности от компетентните специалисти и органи.

1.2. Ефективно прилагане на общата подкрепа за личностно развитие

Общата подкрепа се реализира чрез:

- осигуряване на позитивна, стимулираща и достъпна образователна среда;

- прилагане на индивидуален подход, съобразен с възрастовите и индивидуалните особености на децата;
- използване на игрови, интерактивни, практически и творчески методи;
- организиране на дейности за развитие на социалните и емоционалните умения;
- дейности за развитие на комуникативните умения;
- дейности за развитие на познавателните способности;
- дейности за стимулиране на творческите способности и интересите на децата;
- използване на образователни ресурси и технологии, включително LEGO® Education, Bee-Bot, интерактивни устройства и други подходящи ресурси;
- създаване на условия за участие на всяко дете в живота на групата и детската градина.

1.3. Организация и провеждане на допълнителна подкрепа за личностно развитие

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя при наличие на установени индивидуални потребности и при условията и по реда, определени в нормативната уредба.

При необходимост се:

- извършва оценка на индивидуалните потребности;
- създава екип за подкрепа за личностно развитие;
- разработва план за подкрепа;
- определят конкретни дейности, специалисти и форми на работа;
- провеждат индивидуални и групови дейности от съответните специалисти;
- проследява динамиката в развитието и резултатите от предоставената подкрепа;
- поддържа необходимата документация.

1.4. Екипна работа и взаимодействие със семейството

ДГ „Ян Бибиян“ насърчава активно партньорство между педагогическите специалисти, специалистите за подкрепа и родителите.

Взаимодействието включва:

- индивидуални консултации;
- предоставяне на информация относно развитието и постиженията на детето;
- обсъждане на възникнали затруднения и възможности за тяхното преодоляване;
- насочване към подходящи специалисти при необходимост;
- съвместно планиране на подходи за подкрепа;
- предоставяне на информация и препоръки за подкрепа на детето в семейна среда;
- включване на родителите в дейности, насочени към социалното, емоционалното и познавателното развитие на децата.

1.5. Професионално развитие на педагогическите специалисти

ДГ „Ян Бибиян“ създава условия за:

- повишаване на професионалната компетентност по въпросите на приобщаващото образование;
- квалификация по теми, свързани с индивидуалния подход, социално-емоционалното развитие и позитивното взаимодействие с децата;
- обмен на добри педагогически практики;
- вътрешноинституционална квалификация;
- работа в екип и споделяне на професионален опит.

1.6. Сътрудничество с външни институции и специалисти

При необходимост ДГ „Ян Бибиян“ осъществява взаимодействие с компетентни институции, организации и специалисти с оглед осигуряване на най-добрата подкрепа за детето.

В зависимост от конкретните потребности се осъществява сътрудничество с:

- Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование;
- ЦПЛР/ОДК – Силистра;
- Дирекция „Социално подпомагане“;
- Отдел „Закрила на детето“;
- здравни специалисти;
- психолози, логопеди и други специалисти;
- училища и други образователни институции;
- общински структури и други организации.

2. Очаквани резултати

В резултат от реализирането на дейностите по приобщаващо образование се очаква:

- повишаване на професионалната компетентност на педагогическия екип;
- своевременно установяване на индивидуалните потребности и затрудненията на децата;
- ефективно предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
- подобряване на координацията между учители, специалисти и родители;
- повишаване на адаптацията, увереността и активното участие на децата;
- развитие на социалните, емоционалните, комуникативните и познавателните умения;
- създаване и поддържане на позитивен и приобщаващ климат в детската градина;
- осигуряване на равнопоставено участие на всяко дете в образователния процес.

Подкрепата за личностно развитие се организира в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете и при спазване на принципите на приобщаващото образование.

VII. МЕХАНИЗЪМ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Механизмът за взаимодействие между участниците в предучилищното образование има за цел да регламентира основните форми и направления на взаимодействие между децата, учителите, директора, другите педагогически специалисти и родителите за осигуряване на качествено предучилищно образование, подкрепа за личностно развитие и позитивна образователна среда.

1. Основни задачи

Механизмът има следните задачи:

- да обединява съществуващите и да създава нови възможности за ефективно взаимодействие между участниците в образователния процес;
- да определя основните форми и подходи за сътрудничество;
- да насърчава партньорството между детската градина и семейството;
- да създава условия за активно участие на родителите в живота на детската градина;

- да осигурява своевременен обмен на информация относно развитието, постиженията и потребностите на децата;
- да подпомага създаването на позитивен организационен климат и сигурна психологическа среда;
- да регламентира взаимодействието с други специалисти, институции и организации.

Участници в образователния процес са децата, учителите, директорът, другите педагогически специалисти и родителите.

Чрез различните форми на сътрудничество и взаимодействие се създават условия за постигане на целите на предучилищното образование – възпитание, социализация, обучение и отглеждане на децата, както и за формиране на положително отношение към детската градина.

2. Форми на сътрудничество и взаимодействие между детската градина и семейството

Взаимодействието между родителите и екипа на детската градина се основава на взаимно уважение, доверие, партньорство и споделена отговорност за развитието и благополучието на детето.

Сътрудничеството се осъществява на:

- **ниво детска група** – чрез родителски срещи, индивидуални срещи и консултации, родителски инициативи и други форми;
- **ниво детска градина** – чрез Обществения съвет, Настоятелството и други форми на участие, предвидени в нормативната уредба и вътрешните правила на институцията.

2.1. Индивидуални форми на сътрудничество

Индивидуален разговор

Индивидуалните разговори между учителя и родителя се провеждат по предварителна уговорка във време и условия, които не нарушават непосредствената работа с децата и гарантират тяхната безопасност.

В зависимост от целта разговорите могат да бъдат:

- първоначални и опознавателни;
- информативни;
- текущи разговори относно развитието, поведението и адаптацията на детето;
- разговори за обсъждане на конкретни потребности или затруднения.

Първоначалният разговор се провежда преди началото или в началото на учебната година и има за цел взаимното опознаване, обмена на информация относно особеностите на детето и изясняване на очакванията на родителите и екипа.

Индивидуална консултация

Индивидуалните консултации се провеждат по инициатива на учителя, родителя или специалист за подкрепа.

При необходимост родителят се насочва към подходящ специалист или компетентна институция.

Индивидуална комуникация

За оперативен обмен на информация могат да се използват:

- телефонна комуникация;
- електронна поща;
- електронен дневник;

- други електронни средства за комуникация, използвани от детската градина.

При използване на електронни средства за комуникация се спазват изискванията за защита на личните данни и поверителност на информацията за децата и семействата.

2.2. Групови форми на сътрудничество

Родителски срещи

В началото на учебната година във всяка детска група се организира родителска среща, на която родителите се запознават с:

- организацията на образователния процес;
- основните цели и приоритети на групата;
- програмната система и организацията на педагогическото взаимодействие;
- правилата за безопасност и вътрешния ред;
- формите за комуникация между учители и родители;
- възможностите за участие на родителите в живота на групата и детската градина.

През учебната година могат да се провеждат тематични родителски срещи, съобразени с възрастовите особености и потребностите на децата и родителите.

Тренинги и тематични срещи с родители

При възможност и необходимост се организират тренинги, дискусии, практически занимания и тематични срещи по въпроси, свързани с:

- детското развитие;
- адаптацията към детската градина;
- позитивното възпитание;
- социално-емоционалното развитие;
- детските взаимоотношения;
- безопасното поведение;
- подготовката за училище;
- подкрепата на детето в семейна среда.

3. Участие на родителите в образователния процес

ДГ „Ян Бибиян“ насърчава активното участие на родителите в живота на детската група и детската градина.

Родителите могат да участват:

- в празници, тържества и концерти;
- в открити педагогически ситуации и други образователни дейности при спазване на установения ред;
- в състезания, конкурси и инициативи;
- в проекти и тематични дейности;
- в инициативи, свързани с професионалните компетентности и интересите на родителите;
- в дейности за обогатяване на образователната среда;
- в инициативи за подкрепа на благотворителни и обществени каузи.

Участието на родителите се организира при спазване на изискванията за безопасност на децата, защита на личните данни и вътрешните правила на детската градина.

4. Други форми за комуникация между детския учител и родителите

Електронен дневник

Чрез електронния дневник, при наличие на съответната функционалност и права за достъп, родителите могат да получават информация относно:

- присъствията на детето;
- съобщения и информация от детската градина;
- предстоящи дейности и събития;
- други данни, достъпни съгласно приложимата система и нормативните изисквания.

Информационни табла

В детската градина и в детските групи се предоставя актуална информация относно:

- дневния режим;
- храненето;
- предстоящи мероприятия;
- правила за безопасност;
- важни организационни въпроси;
- дейности и инициативи на детската градина.

Интернет страница на ДГ „Ян Бибиян“

Официалният сайт на детската градина се използва за предоставяне на публична информация относно дейността, организацията, инициативите, проектите и постиженията на ДГ „Ян Бибиян“.

Facebook страница

Официалната Facebook страница на ДГ „Ян Бибиян“ се използва за информиране на родителите и обществеността относно дейности, инициативи, събития и постижения на детската градина.

При публикуване на снимки и информация се спазват изискванията за защита на личните данни и дадените съгласия.

5. Сътрудничество с други специалисти, институции и организации

ДГ „Ян Бибиян“ поддържа партньорски отношения с институции, организации и специалисти, които подпомагат дейността на детската градина и развитието на децата.

При необходимост се осъществява взаимодействие с:

- Община Силистра;
- Регионално управление на образованието;
- Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование;
- ЦПЛР/ОДК – Силистра;
- училища;
- читалища и библиотеки;
- исторически и етнографски музеи;
- здравни институции и специалисти;
- Дирекция „Социално подпомагане“;
- Отдел „Закрила на детето“;
- лицензирани центрове за квалификация;
- неправителствени организации и други партньори.

Сътрудничеството се осъществява при спазване на нормативните изисквания и в най-добрия интерес на детето.

6. Позитивен организационен климат и психологическа среда

ДГ „Ян Бибиян“ изгражда позитивен организационен климат и подкрепяща психологическа среда чрез:

- уважение към достойнството и индивидуалността на всяко дете;
- недопускане на дискриминация;
- насърчаване на позитивното общуване;
- подкрепа на детското участие;
- превенция на конфликтите;
- своевременно реагиране при прояви на агресия, тормоз и насилие;
- взаимодействие между всички участници в образователния процес.

Дейностите по превенция и интервенция на тормоза и насилието се осъществяват в съответствие с действащия Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и вътрешните правила на ДГ „Ян Бибиян“.

VIII. ПРОСЛЕДЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА ОТ ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ – СЪЩНОСТ, МЕТОДИ И ФОРМИ

Проследяването на постиженията на децата е процес на установяване и анализиране на индивидуалния напредък на всяко дете в процеса на предучилищното образование.

Проследяването се осъществява в съответствие с очакваните резултати за съответната възрастова група и по образователните направления:

- Български език и литература;
- Математика;
- Околен свят;
- Изобразително изкуство;
- Музика;
- Конструиране и технологии;
- Физическа култура.

Проследяването отчита не само знанията и уменията на детето, но и неговото социално, емоционално, езиково, познавателно и физическо развитие, активността му, самостоятелността и способността му за взаимодействие с другите.

Особено значение има проследяването на цялостното развитие на децата от четвърта възрастова група с оглед установяване на степента на готовност за училищно образование.

1. Периодичност на проследяване на постиженията

Проследяването на постиженията на децата се осъществява от учителите на съответната възрастова група в началото и в края на учебното време.

В началото на учебната година се установява изходното равнище на детето, а в края на учебното време се проследява динамиката в развитието и постигнатите резултати.

При необходимост проследяването се извършва и текущо в процеса на педагогическото взаимодействие.

За децата от първа възрастова група се извършва наблюдение и проследяване на ранното детско развитие съобразно възрастта и индивидуалните особености на детето.

При необходимост се прилагат подходящи инструменти за скрининг и оценка съгласно действащата нормативна уредба.

2. Показатели за проследяване

Показателите включват:

- знанията и уменията по образователните направления;
- способността за прилагане на придобитите знания и умения;
- езиковото и комуникативното развитие;
- познавателното развитие;
- социалното развитие;
- емоционалното развитие;
- физическото и двигателното развитие;
- самостоятелността;
- активността и инициативността;
- уменията за взаимодействие и работа с другите;
- творческите способности;
- интересите и индивидуалните силни страни;
- потребностите от допълнителна подкрепа при установяване на такива.

3. Методи за проследяване на постиженията

3.1. Наблюдение

Основен метод за проследяване на постиженията е педагогическото наблюдение.

Наблюдението се осъществява в естествената среда на детето – по време на педагогически ситуации, игри, режимни моменти, самостоятелни дейности, дейности по избор, общуване с връстници и възрастни, дейности на открито и други ежедневни ситуации.

Чрез наблюдението учителят:

- установява индивидуалните особености на детето;
- проследява динамиката в развитието;
- установява силните страни и интересите;
- установява затрудненията;
- планира подходящи педагогически действия;
- определя необходимостта от допълнителна подкрепа;
- предоставя информация на родителите относно развитието на детето.

Наблюдението може да бъде:

- **непряко/ненамесващо се наблюдение** – учителят наблюдава поведението на детето без да влияе върху естествения ход на дейността;
- **включено наблюдение** – учителят участва в дейността и чрез взаимодействието с детето проследява неговите знания, умения, поведение и реакции.

При проследяване на постиженията учителят се стреми към обективност, системност и съпоставимост на наблюдаваните резултати.

3.2. Познавателни и практически задачи

При необходимост се използват познавателни и практически задачи, чрез които се установяват знанията, уменията и способностите на децата.

Задачите могат да бъдат:

- със структуриран отговор;
- със свободен отговор;
- практически;
- творчески;
- конструктивни;

- игрови.

При изпълнителски дейности – пеене, рисуване, моделиране, конструиране, музикално изпълнение и други – се проследяват както процесът на работа, така и индивидуалният резултат.

3.3. Продукти от дейността на децата

Продуктите от дейността на децата са важен източник на информация за тяхното развитие.

Те могат да включват:

- рисунки;
- апликации;
- модели;
- конструкции;
- изделия;
- работни листове;
- разкази и други езикови продукти;
- снимки и видеоматериали, когато са налице необходимите основания и съгласия;
- материали от участие в проекти, конкурси и инициативи;
- грамоти и отличия.

Подбраните материали могат да се включват в детското портфолио.

4. ФОРМИ ЗА ПРОСЛЕДЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА

4.1. Детско портфолио

В хода на предучилищното образование постиженията и развитието на детето се отразяват в **детско портфолио**, което проследява индивидуалния напредък на детето от постъпването му в детската градина до края на предучилищното образование.

Целта на портфолиото е да представя хронологично и автентично развитието, постиженията, интересите и индивидуалните особености на детето и да подпомага учителите и родителите при планиране на последваща подкрепа и развитие.

При създаване и поддържане на портфолиото се спазват принципите на:

- индивидуален и личностно ориентиран подход;
- обективност и автентичност;
- хронологичност;
- позитивно представяне на постиженията;
- зачитане на индивидуалните особености и достойнството на детето.

В портфолиото могат да се включват:

- резултати и материали от дейностите на детето по образователните направления;
- детски рисунки, апликации, конструкции, модели и други творчески продукти;
- снимков и друг подходящ материал, представящ участието и развитието на детето;
- грамоти, отличия и други доказателства за постижения;
- материали, свързани с интересите, способностите и индивидуалния напредък на детето;
- информация, свързана с готовността за училище за децата от подготвителните групи.

Материалите се подбират и подреждат по подходящ начин от учителите на групата, като се отчитат възрастта, индивидуалните особености, интересите и постиженията на детето. При възможност детето участва в избора и оформянето на част от материалите в своето портфолио.

В края на предучилищното образование **портфолиото се предава на родителите** с цел да представи развитието и постиженията на детето и да подпомогне приемствеността при преминаването му към училищно образование.

7. Установяване на готовността за училище

В съответствие с нормативните изисквания в края на предучилищното образование се установява готовността на детето за постъпване в първи клас.

Готовността се разглежда като съвкупност от знания, умения и отношения, необходими за успешно преминаване към училищното образование, като се отчитат:

- физическото развитие;
- познавателното развитие;
- езиковото развитие;
- социалното развитие;
- емоционалното развитие;
- степента на самостоятелност;
- способността за взаимодействие и участие в група.

В 14-дневен срок преди края на учебното време учителят на съответната подготвителна група установява готовността на детето за училище.

8. Удостоверение за задължително предучилищно образование

В края на предучилищното образование детската градина издава удостоверение за задължително предучилищно образование на децата от подготвителните възрастови групи при условията и по реда, определени в нормативната уредба.

Удостоверението описва готовността на детето за постъпване в първи клас в съответствие с очакваните резултати от предучилищното образование.

В удостоверението при необходимост се правят препоръки за насърчаване и мотивиране на детето за участие в допълнителни дейности и/или за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие.

Когато са налице нормативно определените предпоставки, началото на училищното образование може да бъде отложено по реда, определен в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

IX. ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение № 1
Седмично разпределение за първа възрастова група

Приложение № 2
Седмично разпределение за втора възрастова група

Приложение № 3
Седмично разпределение за трета възрастова група

Приложение № 4
Седмично разпределение за четвърта възрастова група

Приложение № 5
Тематично разпределение по образователни направления за първа възрастова група

Приложение № 6
Тематично разпределение по образователни направления за втора възрастова група

Приложение № 7
Тематично разпределение по образователни направления за трета възрастова група

Приложение № 8
Тематично разпределение по образователни направления за четвърта възрастова група